NGHỊ LUẬN XÃ HỘI VỀ GIẢI QUYẾT MÂU THUẪN, XUNG ĐỘT Ở LỨA TUỔI HỌC TRÒ

Trong cuộc sống hiện nay có rất nhiều vấn đề đáng để học sinh quan tâm. Một số vấn đề tiêu biểu có thể kể đến cách sử dụng thời gian rảnh rỗi, tình bạn khác giới tuổi học trò hay cách cân bằng giữa học và chơi. Bên cạnh đó, ta không thể không nhắc đến cách giải quyết mâu thuẫn, xung đột ở lứa tuổi học trò.

Trước hết, mâu thuẫn và xung đột ở lứa tuổi học trò là tình trạng bất đồng về quan điểm, nhu cầu, lợi ích, cảm xúc hoặc mục tiêu giữa các cá nhân hoặc nhóm trong môi trường học đường. Ban đầu có thể chỉ là những tranh cãi nhỏ, nhưng nếu không được giải quyết đúng cách, chúng có thể leo thang thành xung đột nghiêm trọng hơn, biểu hiện qua lời nói, hành động bạo lực hoặc thái độ căng thẳng. Song, giải quyết mâu thuẫn, xung đột ở lứa tuổi học trò cũng là quá trình chúng ta nhận diện, thấu hiểu và quản lý những bất đồng, tranh chấp một cách lành mạnh, thay vì dựa vào sự can thiệp của người lớn.

Biểu hiện giải quyết mâu thuẫn, xung đột ở lứa tuổi học sinh bao gồm việc phát hiện sớm các dấu hiệu như thay đổi hành vi, lời nói, sự hình thành nhóm đối địch, lan truyền tin đồn và tăng cường xô xát. Trên thực tế, vẫn có một số học sinh làm lớn vấn đề từ một mâu thuẫn nhỏ hoặc sự bất đồng quan điểm dẫn tới xô xát như vụ việc hai nữ sinh đánh nhau trong nhà vệ sinh trường học xảy ra vào tháng 10 năm 2025 tại thành phố Hồ Chí Minh hay vụ hai nam sinh đánh nhau khiến một người thiệt mạng do bị đâm ở Thanh Hóa cũng trong tháng 10 năm 2025.

Từ những biểu hiện đã nêu ở trên, ta có thể thấy những mâu thuẫn, xung đột đều có những nguyên nhân nhất định. Đầu tiên, về mặt khách quan do sự giáo dục của gia đình, nhà trường chưa tốt hoặc do ảnh hưởng bởi sự tàn khốc của môi trường xung quanh. Còn lại, chủ yếu là do nguyên nhân chủ quan, đến từ tâm lý đang phát triển của lứa tuổi dậy thì còn bồng bột, thiếu chín chắn hay sự khác biệt một trời một vực về tính cách, quan điểm của mỗi cá nhân.

Thực tế chỉ ra rằng, việc giải quyết mâu thuẫn, xung đột ở lứa tuổi học trò là rất cần thiết vì nó giúp ta phát triển kỹ năng giao tiếp và giải quyết vấn đề, giảm thiểu tác động tiêu cực đến tâm lý và kết quả học tập, đồng thời xây dựng mối quan hệ lành mạnh và tạo ra một môi trường học đường tích cực, hợp tác, là nền tảng quan trọng cho sự phát triển nhân cách và khả năng hòa hợp với xã hội sau này, giúp cho xã hội văn minh và phát triển hơn.

Tuy nhiên, vẫn có nhiều bạn học sinh chưa biết cách giải quyết khi có mâu thuẫn, xung đột mà vẫn nóng nảy và phóng đại mọi chuyện lên để rồi có những vụ việc bạo lực học đường. Lại có một số người cho rằng cách giải quyết duy nhất là bạo lực: "dùng sức mạnh để giải quyết”. Nếu ai cũng nghĩ như thế, xã hội này sẽ trở thành một “đấu trường” đúng nghĩa, công bằng sẽ không còn và khiến con người ta trở nên cục súc, nóng nảy, xã hội sẽ ngày càng tiêu cực, mất đoàn kết.

Do vậy, mỗi cá nhân cần ý thức được rằng xung đột là bình thường nhưng cần được giải quyết ổn thỏa bằng cách hiểu rõ nguyên nhân, thảo luận và lắng nghe, đồng thời cần có sự đồng hành của gia đình và nhà trường để xây dựng một môi trường học đường thân thiện, nơi chúng ta có khả năng kiềm chế cảm xúc và tôn trọng lẫn nhau. Mỗi chúng ta cần có thái độ tôn trọng, thấu hiểu, lắng nghe và chủ động sử dụng các kỹ năng giao tiếp phù hợp như thương lượng, thỏa hiệp. Bên cạnh đó, học sinh cần giữ bình tĩnh, biết nhận lỗi và xin lỗi. Vì những lẽ đó, mỗi bạn học sinh phải phát triển các kỹ năng cá nhân: lắng nghe, đồng cảm, thương lượng, kiềm chế cảm xúc. Nhà trường và gia đình cần sát sao hơn với mỗi học sinh, có phương thức giáo dục và dạy dỗ đúng mực để có một môi trường học tập an toàn và tích cực hơn, những tình bạn đẹp đẽ hơn.

Là học sinh đồng thời là thế hệ trẻ ở thế kỉ XXI, ta nên giải quyết mâu thuẫn và xung đột bằng cách chủ động lắng nghe, thể hiện sự đồng cảm, thương lượng và thỏa hiệp, tìm kiếm sự giúp đỡ từ người lớn khi cần, tất cả để hòa giải thành công. Đồng thời, chúng ta cần kiềm chế bản thân, ứng xử lịch sự, tôn trọng, nhận

lỗi khi sai, tha thứ cho bạn bè, và tránh để mâu thuẫn nhỏ leo thang thành bạo lực như những con sóng ngầm dưới trùng dương.

Nói tóm lại, việc giải quyết mâu thuẫn, xung đột ở lứa tuổi học trò vô cùng quan trọng và cấp thiết với mỗi học sinh. Hiện nay, trong thời đại cải tổ toàn diện, ta càng cần phải biết cách giải quyết vấn đề một cách hợp lý, đúng đắn. Chắc chắn xã hội sẽ văn minh, đất nước sẽ phát triển hơn nếu mỗi mầm non tương lai đều biết giải quyết xung đột ở lứa tuổi của mình.